

Corydoras paleatus - Foltos páncélosarcsa

ELSŐ LEÍRÓJA:	Jenyns, 1842
CSALÁD:	Callichthyidae
MÉRET:	7 cm
C°:	18-25
pH°:	6,5-7,5
Nk°:	5-20
HELYIGÉNY:	75 liter
VISELKEDÉS:	békés, csapatos
TÁPLÁLÉK:	mindenevő
TARTÓZKODIK?	alsó szint
ÉLETTARTAM:	6-8 év
TERM.VÉD.:	felméretlen

Corydoras paleatus
Foltos páncélosarcsa
(Jenyns, 1842)

TOVÁBBI KÉPEK:

TÉRKÉP (MAP); ELTERJEDÉSI TERÜLETE:

Corydoras paleatus – Foltos páncélosarcsa elterjedési területe (Map)

Dél-Amerikában, a La Plata vidékén honos. Legfőbb élőhelye Argentína, de megtaláljuk Uruguayban és Brazíliában is. Főleg a Paraná folyórendszerének vizeiben, illetve a Rio Uruguay folyóban fordul elő. Gyakori faj.

KÜLALAK ÉS JELLEGZETESSÉGEK LEÍRÁSA:

A foltos páncélosarcsa egy külön, névadó fajként róla elnevezett morfológiai és leszármazási csoportba tartozik, a 6-os számmal jelölt leszármazási vonal tagja. Ide kisebb-közepesebb páncélosarcsák tartoznak, fajokban meglehetősen szegény csoportról van szó, java részük délies elterjedésű.

Alapszíne a sárgás, szürkés és piszkosfehéres színekben játszik, de alig vehető észre sűrű mintája közepette. A hal szinte egész teste márványosan foltos, a fej és a hát elejének régiója teljes mértékben egy sötétes márványrajzolatot mutat. Oldalát alapvetően három nagyobb, kékesbarna folt díszíti, egy kiemelkedően nagy a hátúszó magasságában, majd kettő sorra hátrébb az oldalon, farktövön (a harmadik már egészen a farkúszó bázisán). A háton ugyanúgy 3-4 foltot találunk, melyek kisebbek, de mivel eléggé variábilis fajról van szó, néha ezek szinte összeolvadnak. A foltok között általában nem tisztán az alapszín mutatkozik, hanem mintegy „piszkosan” szürkés-barnás minta is. Kopoltyúfedője gyakorta kékes csillogású. Farkúszóján kis vonalkákból és pöttyökből összeálló, több vékony csíkot találunk. A többi úszón csak elenyésző minta fordul elő. Fontos határozóbélyeg, hogy első mellúszótüskéjén a fogazás egyenes.

A *Corydoras froehlichii*, egy 2016-ban leírt faj, meglehetősen hasonlít rá. A biztos megkülönböztetést az szolgálja, hogy e faj mellúszótüskéjének fogazottsága kifelé állóan horgas, illetve hasáról hiányoznak a vértüskék. Orra kerekesebb, oldalán a foltok általában jobban elkülönülnek, farkúszóján két sávot látunk, melyek jellemzően vastagabbak és markánsabbak. Farok alatti úszóján több a sötétszürke-fekete szín, mint a foltos páncélosharcsa esetében.

Színezetében és mintájában további nagyon hasonló faj még a *Corydoras longipinnis*, azonban az extrém megnyúlt hát- és mellúszósugarak alapján könnyen megkülönböztethető. Fontos ismérve, hogy ezek csak a hím példányokon fejlődnek ki (szemben a fátyolos *Corydoras paleatus*-szal, ahol mindkét ivaron).

A foltos páncélosharcsának ismerjük fátyolos és albínó formáját is, utóbbit néha a Távols-Keleten mesterségesen színezik és hozzák forgalomba. Nem túl ismert változata egy melanisztikus, sötétebb színezetű színvariáns, az ún. *Corydoras paleatus* „Black”.

TARTÁSA ÉS TENYÉSZTÉSE:

A foltos páncélosharcsa a kékpajzsos páncélosharcsa mellett a legismertebb és leggyakoribb *Corydoras* faj akváriumokban. Jóformán nincs olyan állatkereskedés, ahol ne lennének beszerezhetőek, hosszú-hosszú évtizedek óta tartjuk és tenyésztjük akváriumokban. Európában is nagy mennyiségben szaporítják, de a Távols-Keleten és Floridában is farm méretekben tenyésztik a fajt. Szívós, ellenálló, kezdők számára az egyik legjobb választás.

Érdeemes külön kiemelni, hogy a fajt Charles Darwin, a világhírű tudós fedezte fel, miközben a Beagle nevű hajón vett részt világszerte expedícióján 1831 és 1836 között. A foltos páncélosharcsa hamar eljutott Európába, és az egyik első harcsafaj volt, melynek tenyésztése is sikerrel járt: a Párizsban élő Piere Carbonier volt az első, aki 1878-ban szaporítani tudta akváriumi körülmények között.

Délios elterjedése miatt a foltos páncélosharcsák leginkább egy hűvös vizű akváriumba illeszkednek, ideális esetben a hőmérséklet nem haladja meg a 24-25 °C-t. Ha élethű biotópot építünk számukra, akkor igyekezzünk 22-23 °C-on tartani őket. Azonban közismert, hogy rendkívül szívós halak, és tág határok közt elviselik a hőmérséklet megemelkedését, de hosszú távon ne tartsuk őket túlfűtött medencében. Semmiképp sem valók diszkoszhalak mellé. Társításuk viszont nagyon könnyű, hiszen roppant békés

állatok, a náluk jóval kisebb halakat sem bántják, és a közepesebb méretű, robusztus fajok (pl.: sügerek) mellett is megállják helyüket. Vegyes társas akváriumokban minden további nélkül tarthatóak, ezért is felelnek meg kezdők számára.

A vízminőséggel szemben nem érzékenyek, egy általános trópusi akvárium esetében fennálló javaslatok mellett kiválóan gondozható. A kéthetenkénti részleges vízcserek, átlagos szűrés mellett már jól érzi magát. Mint sok más páncélosharcsa, béllégző, tehát ha kevés a vízben az oldott oxigén, felúszik a felszínre, nyel a légköri levegőből, melynek oxigéntartalmát bélfalán képes megkötni. Ha szállítjuk, levegővel csomagoljuk, ne tiszta oxigénnel! A szállítózacskót kiszűrhatja megerősödött mellúszótüskéjével, erre figyeljünk, akár csak arra, hogy a halhálóba is beakadhat. Fontos, hogy a páncélosharcsákkal közös zacskóba nem érdemes más, pl. vízközt úszó halakat csomagolni, mert stresszhatásra a Corydorasok mérgező anyagokat adnak le a vízbe. Csapvízben teljesen jól tarthatóak, remekül beakvarizált faj. Vízét savanyítanunk szükségtelen, sőt, nem is kedveli a savas vizet. Közepesen lágú – közép kemény vízben gondozható.

Etetése nem problémás, nem válogatós, mindenevő faj. Nagyon szívesen veszi az élő tubifexet, vörös szűnyoglárvát, de a változatos táplálás céljából kaphat grindált, televényférget, artémiát, daphniát, blackwormot is. Sokszor, mint takarítóhalat, „házmester halat” vásárolják, ugyanis a többi hal által meghagyott eleségmaradékot összegyűjti, a talajra hulló lemezes, granulált eledeleket elfogyasztja. Az viszont téves nézet, hogy pusztán a maradék elég a páncélosharcsáknak, természetesen teljes értékű etetést kíván. Mindezekon kívül gyorsan szemcsésedő, talajra süllyedő táptablettákkal is etethetjük. A tenyésztésnek azonban előfeltétele a jó minőségű, élő eleséggel való etetés.

Nagyon fontos, mint minden más páncélosharcsánál, hogy akváriumuk aljzata finom homokból, lekerekített szemcséket tartalmazó talajból álljon. Az éles, durva szemcsék, őrlmények lekoptatják és tönkreteszik érzékeny bajuszszálaikat, melyek fontos tapintó, szag- és ízérző szerveik. Ezek sérülése általában súlyos következményekkel jár, gyakran akár végzetes is lehet harcsáinkra nézve. Egy páncélosharcsa sokkal jobban túlél, ha elveszti szemét, mintha bajuszszálai teljesen tönkremennek. Egyébként betegségekre nem fogékony, és ha odafigyelünk rá, hogy ne legyenek túl meleg vízben, hosszú életű állatok. Akváriumukban helyezzünk el pár követ, ágat, gyökeret, szívesen pihennek csapatostól ugyanis ezek árnyékában, vagy kövekre hasalva. Legalább 6 állatot szerezzünk be, mert csoportos életmódot folytatnak!

A *Corydoras paleatus* tenyésztése akváriumban már jól megoldott. Eleinte a vadonfogott állatokat nehezebb volt rávenni az ívásra, legnagyobb sikerre az augusztustól márciusig terjedő időszakban volt esély az esős évszak utánzásával, de mivel már hosszú ideje akváriumaink lakója ennek az időszaknak a jelentősége sokat kopott, természetesen meg lehet próbálni az év során bármikor. Akár társas akváriumban is szaporodhat, itt sűrű növényzetre, friss, tiszta és átlátszó vízre van szüksége.

Szaporítása egyszerűbb, ha külön tenyészedencében próbálkozunk vele. Egy 40 liter körüli akvárium már megfelelő méretnek számít. Tenyésztéskor egy nőstényhez 2-3 hím párosítsunk. Halaink ívási kedvét jól bevált módszer szerint beindíthatjuk 50-60%-os hűvösebb friss vízcserevel, amivel mintegy szimuláljuk az esős évszak eljövételét. Ekkor a cserevíz hőmérséklete legyen 6-8 °C-al hűvösebb, mint amit lemertünk. A vízkeménység sok más fajjal ellentétben a foltos páncélosharcsánál kevésbé játszik

szerepet a szaporításban.

A halak ívásidőben igen elevenek és hevesek, jellegzetes látvány, ahogy az akváriumban nyugtalanul fel-alá vonulnak. A tenyészerett nőstény a szájával megtisztogatja azokat a helyeket, amelyeket az ikrák lerakására alkalmasnak tart. A hímek nászjátékának eredményeképpen a nőstény villámgyorsan megközelíti az egyik hímet, és az tipikus tartásban megragadja, a nőstény bajuszszálait mellúszójával a hasfalhoz szorítja ("T" pozíció). Az ikrákat párzás után a nőstény hasúszói közé fogja, mintha csak egy kis erszénybe kerülnének. Egyszerre 2—4 darabot rak le. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a hím állatok viszonylag kevés ivarsejtet termelnek (ezért kell több hím is), de a spermiumok aránylag sokáig életképesek a vízben. A T-pozíció során a nőstény kopoltyúi segítségével áramoltatja a hímivarsejteket a hasúszói között fogott ikrák irányába, majd ha a megtermékenyítés megtörtént, egy előre kiválasztott helyre ragasztja. Ez nagyon gyakran az akvárium üvegfala, de vízinövények levelei (pl.: jávai moha) közé is kerülhet. Miután az ívás lezajlott, a szülőket távolítsuk el a tenyészakváriumból. Egyszerre több száz ikrát is lerakhatnak. Az ikrák penészedését gátolhatjuk intenzív szellőztetéssel, vízmozgatással és némi penészedést gátló szerrel (pl.: Xanthakridin).

A lárvák a víz hőmérsékletétől függően 3-4 nap alatt kikelnek, és további 2-3 nap múlva már táplálkoznak is. Adhatunk nekik mikroférget, walterférget, de jól beválik a frissen keltett sórák (artémia) naupliusza is. Ügyeljünk rá, hogy peteburok ne kerüljön be az akváriumba, mert ha azt elfogyasztják az ivadékok, végzetes bélelzáródást kaphatnak. Ahogy kicsit megnőnek, jöhet a finomra vágott tubifex, persze vigyázva adagoljuk, a felesleget pedig távolítsuk el. 3-4 hét alatt akár 10-12 mm-esre is megnőhetnek.

EGYÉB ELNEVEZÉSEK:

Syn: *Callichthys paleatus*, *Corydoras maculatus*, *Corydoras marmoratus*, *Callichtis punctatus*

Eng: Peppered corydoras, Mottled corydoras, Peppered catfish, Peppered cory

Egyéb köznevei: Plettet pansermalle, Täplämonninen, Marmorierter Panzerwels, Punktierter Panzerwels, Kirysek pstry, Coridora, Limpa-fundo, Chavito, Doradillo, Fläckig Pansarmal

KATEGÓRIÁK:

[Akváriumi halak](#), [Harcsafélék](#)

KULCSSZAVAK:

[Akváriumi halak](#), [1842](#), [Harcsafélék](#), [akvarisztika](#), [Callichthyidae](#), [Corydoras paleatus](#), [Foltos páncélosharcsa](#), [Jenyns](#)

JELLEMZŐK:

[mindenevő](#), [Kelet-Dél-Amerika](#), [közepesen keményvízi \(10-15°Nk\)](#), [átlagos növényzetigényű](#), [Déli kúp](#), [keményvízi \(15-20 Nk°\)](#), [lassú mozgású](#), [Paraguay](#), [közepesméretű akvárium \(50-100 literig\)](#), [Argentína](#), [Amerika](#), [barna vízi](#), [közepes méretű 5-10 cm](#), [Dél-amerika](#), [átlátszó vízi](#), [alsó szint](#), [közepesen áramló](#)

[vízi](#), [sárga vízi](#), [lággyízi \(5-10 Nk°\)](#), [lassan mozgó vízi](#), [békés rajhal](#), [hidegvízű élőhelyek \(5-20°C\)](#), [közepesen aktív mozgású](#), [hosszú életű 6 év fölött](#), [közepes hőigényű \(20-25°C\)](#).

FELHASZNÁLT IRODALOM, FORRÁSOK:

Pasaréti Gyula, Pehő Pál Zoltán, Illyés Csaba: **Akvarisztika** Horn Péter, Zsilinszky Sándor:
Akvarisztika Ian A. M. Fuller, Hans-Georg Evers: **Identifying Corydoradinae Catfish** <https://www.l-welse.com/reviewpost/showproduct.php/product/520> <https://www.l-welse.com/reviewpost/showproduct.php/product/2162>
https://www.planetcatfish.com/common/species.php?task=&species_id=271
<https://www.seriouslyfish.com/species/corydoras-paleatus/>
https://www.scotcat.com/factsheets/c_paleatus.htm <https://www.fishbase.in/summary/corydoras-paleatus.html>

Írta: Liziczai Márk

Katalógusba került: 2008-06-03 09:01:16

Legutolsó frissítés: 2020-05-05 13:31:21

Katalógus ID: 4128

Oldal linkje: <https://akvaristalexikon.hu/akvariumi-halak/harcsafelek/corydoras-paleatus.html>

© Akvarista Lexikon - Minden jog fenntartva